

STANDARD 10

Dohoda o výkonu pěstounské péče

- a) **Pověřená osoba má písemně zpracována vnitřní pravidla pro uzavírání, změnu a zrušení dohod o výkonu pěstounské péče, zejména kdo je oprávněn dohodu uzavřít, změnit nebo zrušit, jaké další náležitosti, kromě těch zákonem stanovených, dohoda obsahuje, jaké přílohy jsou spolu s dohodou předány klientovi. Při uzavírání, změně nebo zrušení dohody pověřená osoba postupuje tak, aby obsah a účel byl pro osoby z cílové skupiny srozumitelný.**

SOS dětské vesničky, z.s. jako pověřená osoba dle zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, umožňují osobám pečujícím/osobám v evidenci uzavírat Dohodu o výkonu pěstounské péče v souladu s výše uvedeným zákonem, jež typem odpovídá veřejnoprávní smlouvě. V záležitostech, které nejsou upraveny zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, se dohoda řídí správním řádem (část pátá, § 159 až § 170).

Dohoda je základem pro to, aby pro každé dítě a pěstounskou rodinu vznikl ve spolupráci naší organizace a pěstounské rodiny unikátní způsob zajištění podpory a potřebných služeb, který zohledňuje individuálně jedinečnost každého dítěte a stejně tak i potřeby každé pěstounské rodiny.

Uzavření dohody o výkonu pěstounské péče

O pěstounských rodinách a o rodinách žádajících o přijetí dítěte do pěstounské péče se SOS dětské vesničky, z.s. dozví v rámci spolupráce s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“), zájemci o doprovázení mohou ovšem národní kancelář SOS dětských vesniček, z.s. nebo příslušný SOS Přístav kontaktovat i sami.

Před uzavřením dohody si sociální pracovník sjednává schůzku s rodinou, která probíhá v domácnosti osoby pečující osoby/osoby v evidenci, příp. mohou být k tomuto kontaktu využity prostory SOS Přístav nebo jiné vhodné místo. V úvodu tohoto setkání pracovník seznamuje zájemce o způsobu nakládání s osobními údaji, předává informaci o zpracování osobních údajů (viz příloha tohoto Standardu č. 10) a seznamuje druhou stranu s tím, co je uvedeno v Dohodě o výkonu pěstounské péče (prochází společně body dohody a konzultuje je). Dále informuje o tom, co může SOS Přístav pěstounským rodinám nabídnout a zodpovídá dotazy. Každému zájemci je ponechána jedna kopie vzoru dohody bez vyplněných osobních údajů, aby měl každý možnost si dohodu samostatně projít a v případě zájmu mohl tento právní dokument prokonzultovat i s třetí nezainteresovanou osobou. V případě setkání jinou než

osobní formou obdrží rodina vzor dohody elektronicky. Touto schůzkou dochází k oboustrannému předání informací: SOS Přístav Praha získá informace o pěstounské rodině a ta je zároveň informována o činnosti a o podpoře, kterou může SOS Přístav poskytnout.

K uzavření dohody s osobami pečujícími/osobami v evidenci je oprávněn ředitel programů doprovázení pěstounských rodin. Stejně tak k jejím následným změnám, nebo k jejímu zrušení. V případě jeho nepřítomnosti je oprávněná k podpisu dohody výkonná ředitelka organizace. Dohoda o výkonu pěstounské péče je uzavřena a podepsána ve více originálních vyhotoveních. Vždy dva stejnopisy náleží SOS dětským vesničkám. Jeden stejnopis dohody se zakládá v Národní kanceláři pro účely využití státního příspěvku a pro odeslání kopie této dohody na příslušný OSPOD a druhý stejnopis dohody je součástí spisové dokumentace rodiny v SOS Přístav. Každá osoba pečující/osoba v evidenci obdrží po jednom stejnopise dohody.

Uzavření platné dohody je podmíněno předchozím souhlasem příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má osoba pečující nebo osoba v evidenci trvalý pobyt. Po jeho vydání a následném podpisu dohody je nutno její opis doručit úřadu, který souhlas vydal.

Dohoda o výkonu pěstounské péče obsahuje tyto náležitosti:

- Označení účastníků dohody
- Úvodní ustanovení
- Předmět a účel dohody
- Doba trvání této dohody a její zánik
- Práva a povinnosti pověřené osoby
- Práva a povinnosti osoby pečující a osoby v evidenci
- Závěrečná ustanovení

Hlavním obsahem dohody o výkonu pěstounské péče je ujednání o způsobu naplňování práv a povinností osoby pečující/osoby v evidenci vyplývajících ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Prostřednictvím dohody smluvní strany řeší především záležitosti, u nichž vnímají potřebu oboustranné právní jistoty, tedy především systém vzájemné spolupráce. Uvedením v dohodě jsou veškerá ujednání závazná a smluvní strany jsou povinny je plnit.

Obsah dohody o výkonu pěstounské péče a navazujících dokumentů musí být v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte, který zpracovává příslušný orgán sociálně-právní ochrany dítěte. Dohoda a celý průběh doprovázení musí z individuálního plánu vycházet a respektovat ho.

Dohodou o výkonu pěstounské péče se nelze vzdát nároků, které vyplývají ze zákona, na druhou stranu ale obě strany dohody mohou sjednat ujednání nad rámec práv a povinností vyplývajících ze zákona.

Změny dohody o výkonu pěstounské péče

Dohodu o výkonu pěstounské péče lze měnit a doplňovat pouze na základě písemné dohody obou smluvních stran. Změny dohody o výkonu pěstounské péče se řeší formou písemného dodatku k dohodě. Před uzavřením dodatků je nutno žádat o předchozí souhlas příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí. Vždy je třeba zvažovat, zda změna skutečnosti má dopad na smluvní ujednání – pokud ne, není třeba dohodu měnit. Změněnou dohodou podepisuje Ředitel programu doprovázení pěstounských rodin.

Ukončení dohody o výkonu pěstounské péče

Dohoda mezi osobou pečující/osobou v evidenci a SOS Přístav Praha trvá po dobu, po níž trvá pěstounská péče. Dohoda končí pravomocným rozhodnutím soudu (nabytím právní moci takového rozhodnutí) nebo nabytím zletilosti či svéprávnosti svěřeného dítěte. Dohoda s osobou v evidenci navíc může skončit také rozhodnutím krajského úřadu vyřazením osoby z evidence.

Dohodu je možno ukončit po vzájemné dohodě obou stran. V případě, že by k takové dohodě nedošlo, mohou SOS dětské vesničky, z.s. využít postup dle § 167 správního řádu, podle něhož mohou podat návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy (dohody), pokud nastanou situace v tomto paragrafu uvedené. Pokud osoba pečující nebo osoba v evidenci tuto výzvu odmítne, je možné obrátit se na příslušný krajský úřad se žádostí o zrušení dohody.

Dohoda o výkonu pěstounské péče může též zaniknout výpovědí osoby pečující/osoby v evidenci, která nemusí uvést důvod vypovězení dohody. V případě výpovědi ze strany organizace lze dohodu vypovědět, pokud dojde k těmto zákonem daným důvodům:

- závažné nebo opakované porušování smluvních povinností,
- opakované maření sledování naplňování dohody o výkonu pěstounské péče,
- odmítnutí přijetí dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu bez vážných důvodů.

Po vypovězení dohody o výkonu pěstounské péče z důvodu porušení povinnosti osoby pečující/osoby v evidenci následuje vydání správního rozhodnutí, kterým příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností práva a povinnosti osoby v evidenci/osoby pečující upraví.

Výpověď dohody je nutno učinit písemně, přičemž doručením výpovědi druhé smluvní straně začíná běžet výpovědní lhůta – ta je zákonem stanovena na 30 dnů. Dohoda však neskončí dříve, dokud není

uzavřena dohoda nová nebo nenabyde právní moci správní rozhodnutí, které dohodu o výkonu pěstounské péče nahrazuje.

Pokud se osoba pečující/osoba v evidenci a SOS Přístav dohodly na ukončení smluvního vztahu dohodou, je nutno dbát na to, aby na ukončený smluvní vztah ihned navazovala nová dohoda o výkonu pěstounské péče, která bude předem odsouhlasená příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností.

Dokud není uzavřena nová dohoda o výkonu pěstounské péče, jsou smluvní strany vázány dohodou předchozí, přestože ji vypověděly a výpovědní lhůta uplynula. Ten, kdo dohodu vypovídá, je povinen informovat o této skutečnosti bezodkladně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. SOS dětské vesničky, z.s. však informují příslušný OSPOD o ukončení dohody vždy, bez ohledu na to, kdo ji ukončil.

Dohoda o výkonu pěstounské péče zaniká úmrtím osoby pečující/osoby v evidenci v případě, že se nejedná o pečující pár.

b) Pověřená osoba má písemně zpracována pravidla pro způsob hodnocení naplňování cílů uzavírané dohody o výkonu pěstounské péče.

Účelem Dohody o výkonu pěstounské péče je úprava výkonu práv a povinností smluvních stran při péči o svěřené děti. V Dohodě o výkonu pěstounské péče jsou rozpracována práva a povinnosti při výkonu pěstounské péče pověřené osoby a osoby pečující/osoby v evidenci. Dodržování práv a povinností vyplývajících z dohody ústně hodnotí sociální pracovník s osobou pečující/osobou v evidenci současně s hodnocením Individuálního vzdělávacího plánu, které probíhá vždy minimálně jednou za rok. Hodnocená práva a povinnosti osob pečujících/osob v evidenci vyplývají z § 47 a) zákona o SPOD. Současně informujeme o naplňování cílů dohody příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí formou písemné zprávy odesílané jednou za 6 měsíců. Klíčový pracovník je povinen sledovat naplňování Dohody o výkonu pěstounské péče a minimálně jednou za dva měsíce je v osobním kontaktu s osobou pečující/osobou v evidenci a s dětmi svěřenými do její péče.

Hodnocení naplňování dohody o výkonu pěstounské péče

Sociální pracovník pravidelně monitoruje, zdali jsou cíle dohody o výkonu pěstounské péče naplňovány a s osobami pečujícími/osobami v evidenci průběh pěstounské péče hodnotí a dává zpětnou vazbu. Průběžné hodnocení se odvíjí od jednotlivých bodů dohody a také od vypracovaných individuálních plánů vzdělávání a individuálního plánu ochrany dítěte. Sociální pracovník na každém setkání hovoří

s osobami pečujícími/osobami v evidenci a dětmi o jejich stávající životní situaci, dotazuje se na úspěchy a neúspěchy z minulých období. Následně výsledky porovnává s body, které se obě strany na základě sepsání Dohody o výkonu pěstounské péče zavázaly dodržovat. V případě, že se v některých oblastech dohoda opakovaně nedodržuje, upozorňuje na to osoby pečující/osoby v evidenci a hledají společně řešení, jak zjednat nápravu.

V případě, že osoby pečující/osoby v evidenci nejsou spokojeny s dodržováním dohody ze strany doprovázející organizace, mohou se stížností na Ředitele programů doprovázení pěstounských rodin, který je povinen ji řešit. Stejně tak ji mohou podat na příslušný OSPOD, který vydal s uzavřením dohody souhlas, na příslušný krajský úřad, případně Magistrát hlavního města Prahy jako orgán, který vydal organizaci pověření k poskytování SPOD.

- c) Pověřená osoba plánuje společně s dítětem, osobou pečující nebo osobou v evidenci, rodinou dítěte, příslušným orgánem sociálně-právní ochrany průběh pobytu dítěte v pěstounské péči. Základem tohoto procesu je vyhodnocování realizované orgánem sociálně-právní ochrany a individuální plán ochrany dítěte vypracovaný orgánem sociálně-právní ochrany.**

Každá osoba pečující/osoba v evidenci, která uzavřela Dohodu o výkonu pěstounské péče, má přiřazeného klíčového pracovníka, který společně s dítětem a osobou pečující/osobou v evidenci plánuje průběh pobytu dítěte v pěstounské péči.

Při plánování průběhu pobytu dítěte v pěstounské péči se vychází z Individuálního plánu ochrany dítěte, který vypracovává příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí a následně ho poskytuje sociálnímu pracovníkovi SOS Přístav a osobě pečující/osobě v evidenci. Z tohoto Individuálního plánu ochrany dítěte (IPOD) vychází sociální pracovník a osoba pečující/osoba v evidenci při dalším plánování práce s rodinou. Postupným naplňováním dohodnutých dílčích cílů se dostáváme k dosažení dlouhodobých cílů, jakými jsou emoční stabilita, sociální dovednosti, vybudování profese, bydlení, zaměstnání a příjem, které vedou k samostatnosti a nezávislosti dítěte po ukončení pěstounské péče.

Společně s osobou v evidenci/osobou pečující a s dítětem plánuje sociální pracovník průběh spolupráce doprovázení. Práci s rodinou taktéž zapisujeme do jednotlivých záznamů z konzultací. Průběh spolupráce hodnotí sociální pracovník společně s osobou pečující/osobou v evidenci a dítětem při pravidelných návštěvách jednou za dva měsíce. Dochází tak k průběžnému plánování, vyhodnocování průběžných výsledků a nastavování dalších kroků směřujících k dosažení dlouhodobých cílů.

- d) Pověřená osoba má pro osoby pečující a osoby v evidenci, se kterými má uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče, vypracovaný následný vzdělávací plán zaměřený na rozvoj kompetencí osoby pečující nebo osoby v evidenci a na zvyšování kvality výkonu pěstounské péče.**

Podpisem Dohody o výkonu pěstounské péče se osoba pečující/osoba v evidenci zavazuje, že si bude zvyšovat odborné znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o děti v rozsahu nejméně 24 hodin v období 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Za účelem naplnění tohoto závazku sociální pracovník vypracovává Individuální plán vzdělávání na následujících 12 kalendářních měsíců, který je podepsán osobou pečující/osobou v evidenci a klíčovým pracovníkem (viz příloha Individuální plán vzdělávání). Absolvovaná školení a vzdělávání mohou posléze vycházet jak z individuálního plánu vzdělávání, tak z nabídky v daném regionu a také na základě individuálních potřeb osoby pečující/osoby v evidenci a jeho rodiny, které se v průběhu roku vyskytnou. Po skončení období, na které je individuální plán vzdělávání vypracován, se vždy do konce měsíce následujícího po ukončení jednoho roku stejným způsobem vytváří Individuální plán vzdělávání na další období.

Sociální pracovník eviduje do elektronické databáze Therappic a do evidence vzdělávání, jakých vzdělávacích akcí se osoby pečující/osoby v evidenci již zúčastnily a kolik hodin mají již v rámci plánu splněno.

Zvyšování znalostí a dovedností osoby pečující/osoby v evidenci je zaměřeno na:

- a) získávání nových informací a schopností v oblasti péče o dítě a terapeutického rodičovství,
- b) získávání znalostí a dovedností při péči o specifické skupiny dětí, dětí jiného etnika, dětí se zdravotním postižením, sourozeneckých skupin, dětí, které zažily týrání, zneužívání či zanedbávání,
- c) poskytování péče při změnách spojených se vzděláváním nebo vývojovými fázemi dítěte,
- d) zvládání krizových situací,
- e) návrat dítěte do původní rodiny nebo přechod do jiné náhradní rodiny,
- f) přípravu dítěte na osamostatňování se související se zletilostí a odchodem z náhradní péče, s ohledem na věk dítěte a jeho vývojové a sociální potřeby.

SOS Přístav navrhuje osobám pečujícím/osobám v evidenci vhodnou skladbu vzdělávacích kurzů v podobě besed, seminářů, workshopů a různých školení. Tyto vzdělávací aktivity jsou realizovány prezenční nebo on-line formou. Osoba pečující/osoba v evidenci má však možnost účastnit se vzdělávacího programu dle vlastního výběru i v jiné organizaci. Pokud tuto edukaci SOS Přístav Praha

uzná za účelnou, je následně započítána do Individuálního plánu vzdělávání a proplacena. O nadcházejících vzdělávacích akcích, které pořádá SOS Přístav Praha, případně o akcích, které pořádá jiná organizace, jsou osoby pečující/osoby v evidenci pravidelně informovány sociálním pracovníkem. Osoba pečující/osoba v evidenci má rovněž možnost využít formy samostudia, kterou poté vykazuje způsobem, který určí klíčový pracovník.

Při každém vzdělávání organizovaném v SOS Přístav přítomní účastníci podepisují prezenční listinu, která potvrzuje jejich účast na vzdělávání. Absolvuje-li osoba pečující/osoba v evidenci vzdělávání u jiné organizace je povinna sociálnímu pracovníkovi předložit osvědčení o absolvovaném vzdělávání.

Přílohy

Dohoda o výkonu pěstounské péče dlouhodobá

Dohoda o výkonu pěstounské péče pro osoby v evidenci

Dodatek k dohodě

Informace o zpracování osobních údajů

Individuální plán vzdělávání a evidence vzdělávání

Zpracovala:	Mgr. Kateřina Šlesingerová
Aktualizovali:	Martin Triebenekl, DiS.
Schválil:	Mgr. Cyril Maliňák
První vypracování:	1.8.2018
Aktualizace:	21.8.2019, 26.3.2020, 15.9.2020, 31.3.2021, 8.10.2021